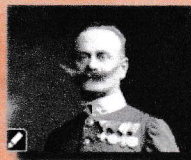

Moson Megyei Életrajzi Lexikon

Huszár Gál
VÁROSI KÖNYVTÁR
9200 MOSONMAGYARÓVÁR ERKEL FERENC U. 16.

[Honlap](#) [Kezdőlap](#)

[Személynevek](#) | [Földrajzi helyek](#) | [Foglalkozások](#) | [Szócikkek](#) | [Keresés](#)

Frissítve: 2013.06.11.

Lexikon szócikk

Laáb Gáspár

Bezenye 1747. január 3. - Bezenye 1834. február 5.

Foglalkozása(i):

mérnök

Köznemesi családból született. 1758-tól 1764-ig a [magyaróvári](#) piarista gimnáziumban tanult, 1765 és 1769 között a [szenci](#) Collegium Oeconomicumban szerzett mérnöki oklevelet. 1770-től Moson vármegye tisztviselője volt. 1776-1777-ben fiatal mérnökként az [oroszvári](#) Duna-ág kőgáttal történő lezárásának munkáit irányította. 1777. december 2-án nevezték ki Moson megye első mérnökének. Ez évtől megyei főmérnökként vezette a Mosoni-Duna árvízvédelmi munkáit, s megkezdte a Hanság lecsapolását valamint a Fertő szabályozását. Munkaidejének jelentős részében a gátakra és az árvízvédelemre ügyelt. Később a nezsideri járás helyettes szolgabírója lett. 1786-ban lemondott állásáról, mert az Moson és Győr megye egyesítésekor bizonytalanná vált. Ezután Sáros megyében az [Eperjesről](#) a Dukla-hágón átvezető út munkálatait irányította. 1790. március 23-án Moson megye közgyűlése a megye földmérőjévé és adószedőjévé választotta. Ettől kezdve munkaterülete a vizek fölmérése, szabályozása, térképezése volt. Ebben az időben nagy veszélyt jelentettek a Duna jeges áradásai és a nyári árvizek. Laáb a helyi védelmet nyújtó töltéseket nagyobb területeket védő megyei töltésekké építette át. Fontosnak tartotta a rendszeres árvízvédelmet és az állandó figyelő szolgálatot. Munkássága a Fertő tóra is kiterjedt, 1808-ban [Védeny](#) és [Nezsider](#) között az árvizek levezetésére csatornát épített, 1812-ben az északkeleti partszakaszt erősítette meg terméskövekkel. A Hanság feltérképezését a Moson megyei résszel kezdte, s egy az egész Hanságot átszelő csatorna megépítését javasolta. Az ő irányításával épült [Bősárkánynál](#) 1795 és 1799 között az úgynevezett Hegedűs-féle csatorna, s 1799 és 1813 között tervei szerint készültek el a megyei főcsatorna és a lecsapoló csatornák. Laáb jelentősen kivette részét a Fertőn és a Hanságban az 1700-as években kezdődött lecsapolási munkálatokból, amelyeknek eredményeként a XIX. század első felében kiépült a Hanság csatornarendszere, és úttörő szerepet játszott az egységes szigetközi árvízvédelmi vonal megvalósításában is. 1817-ben hetven évesen látott neki a Lajta feltérképezésének. Már 1790-ben felmérte a [Királyhida](#) környékén az osztrák-magyar határon húzódó Lajtát, emellé most újabb 29 térképet készített. (Ezeket ma is őrzik az [esztergomi](#) Vízügyi Múzeumban és a [mosonmagyaróvári](#) levéltárban.) Laáb 1822-ben nyugdíjba vonult, érdemeiért táblabírónak nevezték ki, s halálig [bezenyei](#) birtokán gazdálkodott.

Tevékenységet feledésbe borította a későbbi nagy Duna-szabályozás, pedig a megyei mérnökök legrégebb generációjának átlagon felüli képességű tagja, útépítő mérnökként is elismert szaktekintély volt. Alkalmazott megoldásai meghaladták a kor hazai színvonalát. Alkotásai idővel megsemmisültek, főleg azért, mert nem végeztek el az általa fontosnak tartott megfigyelő és karbantartó munkákat.

A szócikkhez használt forrás(ok):

- Magyar életrajzi lexikon Bp., 1967-1994. **2. 7. p.**
- **Böröndi Lajos:** *Egy kis visszapillantás: Moson megye első mérnöke*
Kisalföld Győr, 1956- **K. 1992. 04. 30. 12. p.**
- Laáb Gáspár 1747-1834.: Bezenye szülőtte - Moson megye első mérnöke. Szerk. Nagyné Majoros Györgyi *Mosonmagyaróvár*, 2004. **72 p.**

A szócikk szerzője: [Tuba László](#)

Leltári szám
23.99.1258

Megnevezés
A Mosoni Dunaág és a Nagy-Duna
helyszínrajza (1803)

Anyag
Papír

Készítő / alkotó
Laáb Gáspár

Állapot
ép

Nyelv
Latin

Technika
Kézi rajz

Tájolás
északi

Cím
MAPPA RAMI MOSSONIENSIS
ORIFICIUM, UNA ETIAM SITUM
CAPITALIS DANUBII PERFLUENTIS
EXHIBENS. Magyarul: Azon térkép,
amely a Mosoni Dunaág torkolatát,
valamint az előtte elvívó fő-Duna-
ág helyzetét mutatja.

Készítés ideje
1803.06.20

Információt kérek
a gyűjteményi
darabról

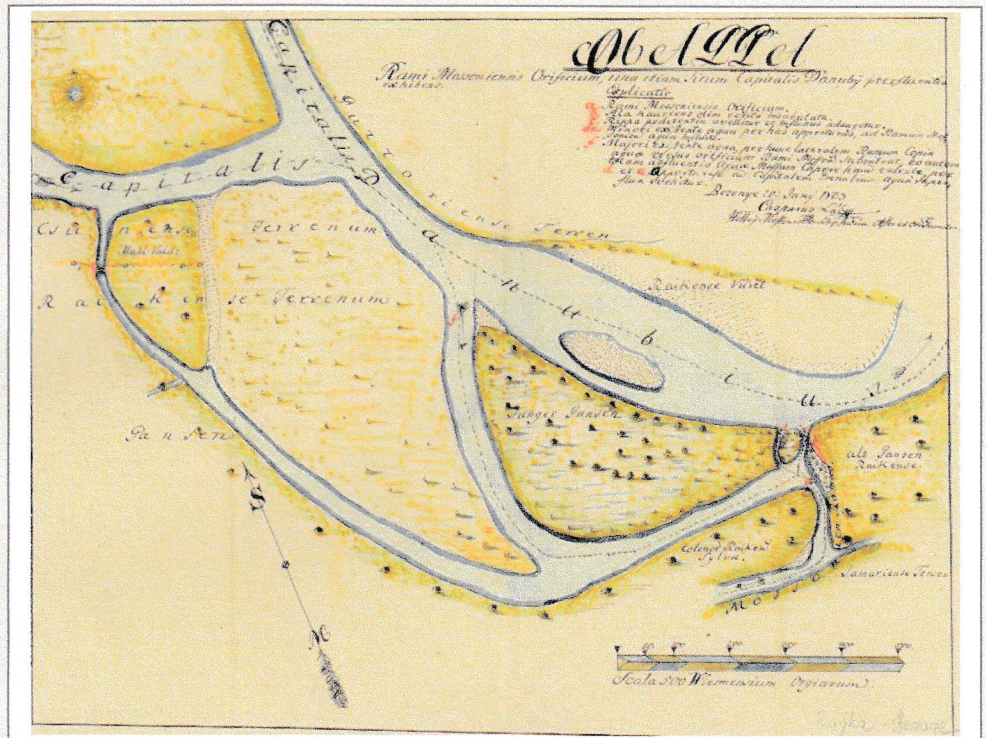
Kutatok a gyűjteményben

Kapcsolódó találatok

© Duna Múzeum 2012

Találat

Vízszabályozási térkép

A helyszínrajz szerzője, Laáb (Laáb) Gáspár (1747-1834) a szepci Collegium Oeconomicumban szerezte mérnöki képzését. 1770-től Moson vármegye tisztviselője. 1777-től, mint vármegyei főmérnök irányította a Duna mosoni szakaszán végzett árvédelmi munkálatokat és megkezdte a Hanság lecsapolásának, valamint a Fertő szabályozásának munkálatait.

Kézirat helyszínrajz.

Jelmagyarázata:

- A Mosoni Duna-ág torkolat.
- Az egykor kialakított, elmocsarasodott szárny.
- Lépcsőről-lépcsőre pusztított part, és így a kifolyás növekszik.
- e. Kisebb vízállásnál ezeken a nyílásokon át a víz a Mosoni Duna-ágba folyik.
- f. Magasabb vízállásnál a víz ezen oldalágon át a nagyobb víztömeg a Mosoni Duna-ág irányában folyik le, de az az egész vízmenyiséget befogadni nem lévén képes, annak egy része a d és e nyíláson át a fő Duna-ágba folyik.

A térkép egyéb felirata:

Csimemse Terremi, (a csúni terület), Mühl-Valdt (Malomerdő), Raikense Terrenum (a rajkai terület);

Gáspár László
Könyvek Tírómagyi,
László Gáspár és Magyar
János, két kulturművész...

Bp., Tankönyvkiadó. 1958,
magy.